

SVENSK HÄCKFÅGELATLAS I VÄSTMANLAND

– SLUTRAPPORT

Jan-Erik Malmstigen

Det riksomfattande fågelatlasprojektet startade 1974 och var från början tänkt att pågå under en 10-årsperiod. Efterhand stod det dock klart att vissa delar av Sverige (framförallt i Norrland) hade stora delar oinventerade och man förlängde då inventeringsperioden med ytterligare ett år.

Varje landskap/region fick lokala atlaschefer och Lars Lindell tjänstgjorde som sådan för Västmanlands del tom 1977, varefter undertecknad tog över. För att samordna inventeringen på ett effektivare sätt inrättades 1982 regionala chefer i 12 av landskapets 13 kommuner. Dessa kommunansvariga fördelade lediga rutor till inventerarna och kontrollerade inlämnade protokoll. En viktig uppgift var också kompletteringen av tidigare inlämnade atlasprotokoll för att höja den procentuella andelen säkra häckare för varje ruta. Särskilt Tomas Carlsson, Hällefors har här gjort betydande insatser liksom Bo Eriksson (Sala). Men även övriga kommunansvariga har varit till stor hjälp och till alla dessa riktas ett stort tack liksom förstås till alla de ca 110 inventerarna.

Metodik

En kort beskrivning av projektet för den som inte är helt insatt. Atlasrutorna är indelade efter rikets koordinatnät och varje ruta motsvarar ett ekonomiskt kartblad på 5x5 km (fig 1). Syftet med undersökningen är att noga försöka kartlägga de svenska fåglarnas utbredning under häckningstid. Man använder sig av 20 indicier med stigande grad av bevisstyrka för häckning (Se fig 3). Man väljer det högsta indiciet som erhålles för varje art. Arternas förekomst kommer slutligen att föras in på en prick-karta över landet (atlas).

Under den senare delen av atlasperioden har många av de tidigare "svaga" rutorna kompletteringsinventerats. För att en atlasruta skall anses vara färdiginventerad används i huvudsak kriteriet att 50% av de noterade arterna skulle vara säkra häckare (dvs ha indicium 10-20).

Resultat

Av landskapets 358 atlasrutor har 312 bedömts som färdiginventerade, dvs 87%, 9 stycken rutor är delvis inventerade, 3 har tillfälliga besök med ett 10-tal arter registrerade och 34 rutor är oinventerade (fig 2 och tabell 1). Hällefors, Köping, Sala och Halstahammars kommuner är totalinventerade, mest oinventerade rutor har Ljusnarsberg, Skinnskattebergs och Västerås kommuner.

Fig 4 visar hur antalet helinventerade rutor varierat under åren. De tre första åren var antalet inventeringsrutor tillräckligt många för att man med motsvarande inventeringstakt under de återstående åren skulle hinna klart alla 358 rutorna, men tyvärr har det därefter inte varit möjligt att uppnå detta mål.

Åren 1975-1980 samt 1982 ordnades atlasexpeditioner till några av landskapets mer avlägsna atlasrutor i väster, sk intensivinventeringar. Under ett veckoslut i mitten av juni genomkorsades 1-2 atlasrutor av 3-5 personer. Målet var att göra en intensiv inventeringsinsats under en tid då chansen att få höga häckningsindikatorer var förhållandevis stor. Naturligtvis blev dessa atlasrutor aldrig riktigt klara men resultatet blev ändå så pass gott att rutorna bedömdes som helinventerade. Av de totalt 10 atlasrutor som på detta sätt intensivinventerats ligger 4 stycken i Ljusnarsbergs kommun, 3 stycken i Lindesberg, 2 i Hällefors samt 1 ruta i Skinnskattebergs kommun. Bo Eriksson är den som deltagit i de flesta av dessa atlasexpeditioner.

Antal arter

Totalt för hela Västmanland är 193 arter noterade under inventeringsperioden och av dessa har 156 arter (81%) säkert konstaterats häcka. Tabell 2 listar de 10 rutorna med högst antal arter. Fig 5 visar det totala antalet arter/ruta i ett klassindelad frekvensdiagram. Den vanligaste klassen ligger mellan 70 och 79 arter. Medelvärdet av antalet arter/ruta i Västmanland är 83. Flera av de rutorna som uppvisar det högsta antalet arter är inte oväntat sådana som inom sig har några av landskapets mest besökta fågellokalerna. Av Västmanlands kommuner har Surahammar i medeltal 92 arter/ruta följt av Sala kommun med 91 arter.

Svensk fågelatlas ger alltså en ganska bra bild på hur många arter som finns i landskapet under häckningstid. En sammanställning som visar högsta indiciet på varje art visas i fig 3. Man finner då att antalet arter med indicium 2-20 är 188. Till detta antal tillkommer fem arter med "1:or" (enbart observation under häckningstid).

Av de 188 arter som kan tänkas vara häckande i Västmanland är: 16 arter möjliga häckare (ind. 2-4, t.ex par i lämplig häckbiotop, t.ex höksångare, forsärla, dvärgmåss och sidensvans). 16 arter troliga häckare (ind. 5-9, huvudsakligen indicium 5, dvs permanent revir, t.ex rördrom, småfläckig sumphöna, dvärgbeckasin, vassångare och videsparv). 156 arter säkra häckare (ind. 10-20, oftast 20 men också indicium 13 och 16, nyligen flygga ungar resp. föräldrar med mat i näbb).

När det gäller antalet säkra häckare i andra regioner, kan nämnas att man i Skåne (504 rutor) funnit 184 arter med kriterie 10-20. Motsvarande för upplandsregionen (486 rutor) är 177 arter, Östergötlandsområdet (529 rutor) 179 arter, Sörmland (351 rutor) 163 arter och Tjust (269 rutor) i norra Kalmar län 154 arter.

Täckningsgrad (andelen säkra häckare)

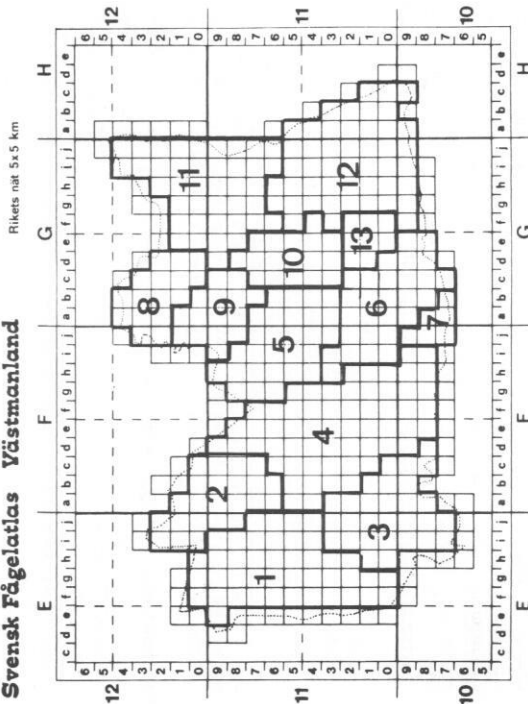
Som tidigare berörts är andelen säkra häckare i en ruta ett av de hjälpmedel som finns för att se hur väl en ruta inventerats. Andra kriterier som man använt är t.ex om de vanligaste arterna funnits med osv. Andelen säkra häckare i de olika rutorna varierar mycket mellan kommunerna, mycket beroende på i vilken utsträckning de olika regionala atlaschefterna varit benägna att komplettera tidigare inventerade atlasrutor. Många atlasrutor som redovisats är redan från början välinventerade medan andra av olika skäl är ofullständiga. De senare har trots detta många gånger ansetts som klara eftersom de flesta av de tänkbara arterna finns registrerade, däremot är indicierna många gånger alltför långa, t.ex pga att inventeringen inte ägt rum under den bästa inventeringstiden. Fördelningen av andelen säkra häckare inom respektive kommun framgår av tabell 3. Andelen rutor med över 50% säkra häckare (som angivits som gräns om rutan är välinventerad eller ej) är störst i Hällefors kommun (100%) och Sala kommun (97%).

Ett stort tack till alla inventerare

Antalet inventerare som deltagit i atlasarbetet har under perioden varit omkring 110 personer. Några har varit med under hela inventeringsperioden, medan andra gjort insatser under något eller några av åren. Nedan redovisas de inventerare som bidragit med uppgifter i flest antal rutor. Antalet rutor innebär inte alltid helinventerade rutor utan kan också utgöra rutor där vedebörande t.ex bidragit med kompletterande uppgifter, framförallt gäller detta de regionala atlascheferna. Ensam om att ha inventerat en atlasruta varje år sedan starten 1974 är Arne Eklöv, Köping. Två andra namn utöver de regionala cheferna som bör omnämnas är Mats Andersson, Lindesberg och Kjell Eklund, Sala med sina 12 resp. 11 atlasrutor. Den totalt sett mest imponerande insatsen i atlasarbetet har dock utträttats av Tomas Carlsson, Hällefors och Bo Eriksson, Sala som inte bara lyckats få alla rutor i resp. kommun inventerade utan också fått samtliga rutor välinventerade, dvs minst 50% av arterna i resp. ruta har indiciet 10-20.

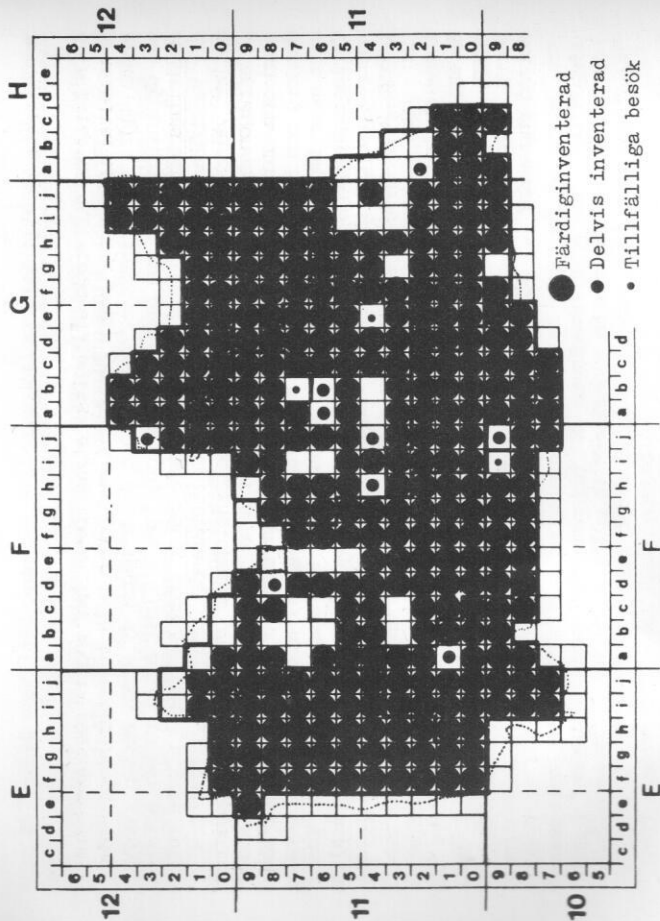
Tomas Carlsson	27	Mats Andersson	12
Bo Eriksson	22	Kjell Eklund	11
Tommy Lennartsson	15	Arne Eklöv	10
Sören Larsson	15	Raimo Laurila	10
Roland Thuwander	13	Jan-Erik Malmstigen	10

Svensk Fågelatlas Västmanland

Figur 1. Västmanlands kommuner med rikets koordinatnät och de 358 5x5 km-rutorna inlagda.

- 1 Hällefors, 2 Ljusnarsberg, 3 Nora, 4 Lindesberg,
- 5 Skinnskatteberg, 6 Köping, 7 Arboga, 8 Norberg,
- 9 Fagersta, 10 Surahammar, 11 Sala, 12 Västerås,
- 13 Hallstahammar.

Figur 2. Slutresultat efter elva års atlasarbete i Västmanland.

Tabell 1. Resultatet i varje kommun av Svensk fågelatlas i Västmanland.

Kommun	Antal rutor	Klara 1%	Klara Delvis inv.	Tillf. besök	Oinv. % säker häckning
Hällefors	42	42	100	-	100
Ljusnarsberg	23	13	56	-	10
Nora	29	28	97	1	39
Lindesberg	59	50	85	1	7
Skinnskatteberg	28	19	68	4	36
Köping	28	28	100	-	7
Arboga	6	5	83	1	20
Norberg	16	15	94	1	93
Fagersta	15	14	93	-	71
Surahammar	17	16	94	-	37
Sala	40	40	100	-	97
Västerås	47	34	72	1	12
Hallstahammar	8	8	100	-	25
VÄSTMANLAND	358	312	87	9	34

Korta kommentarer från varje kommun

Inom parentes den regionala atlaschefens namn. Därefter antalet arter/ruta i medeltal från varje kommun samt minsta resp. högsta notering. (Jmfir tabell 1)

Hällefors kommun (Tomas Carlsson). 78 (56-111)

Mycket välinventerad kommun. Totalt har 17 personer bidragit med uppgifter från någon ruta. Utöver Tomas Carlssons 27 rutor kan nämnas Carl-Ivan Carlsson med sina 5. Följande rutor har intensivinventerats (11E9g, 12E0h).

Ljusnarsbergs kommun (-). 76 (49-104)

Drygt 50% av rutorna färdiga är den lägsta av samtliga kommuner, men så har det inte heller varit möjligt att finna någon som här kunnat fungera som regional atlaschef. Ljusnarsbergs kommun är en i stora stycken vit fläck med en låg ornitologisk aktivitet. Uppgifter finns från 11 inventerare. Fyra rutor har intensivinventerats (11F9b, 12E0i, 12E1i, 12E1j).

Nora kommun (Roland Thuvander) 79 (63-118)

Endast en ruta som aldrig färdiginventerats. Knappt hälften (39%) av samtliga rutor kan dock anses som tillfredställande inventerade vad beträffar andelen säkra häckare. Uppgifter finns från 15 inventerare. Roland Thuvander har bidragit med uppgifter från 11 rutor, Ingvar & Olle Andersson från 6 rutor.

Lindesbergs kommun (Jan-Erik Malmstigen) 88 (57-127)

Den till ytan största kommunen med sina 59 rutor. 85% dvs 50 rutor är helinventerade men även här är ungefär hälften av rutorna ofullständigt inventerade vad beträffar andelen säkra häckare. Pga sin storlek rymmer kommunen stora delar som sällan eller aldrig besöks av ornitologer och antalet aktiva ornitologer i regionen har under atlastiden inte heller varit särskilt stort. Några rutor inom Grimsö forskningsområde måste dock anses som mycket välinventerade och dessa rutor är därför inte oväntat några av de artrikaste. Kompletterande uppgifter från dessa rutor har lämnats av Per Angelstam och Hans Ljungkvist. Tio atlasrutor har inventerats av Mats Andersson, åtta av Jan-Erik Malmstigen. Uppgifter finns från 19 personer. Intensivinventerats har följande tre rutor (11F7d, 11F9c, 11F9d).

Skinnskattebergs kommun (Leif Johansson) 71 (52-98)

En kommun med få aktiva ornitologer och därför också svår att få fullständigt inventerad både beträffande antalet rutor och andelen säkra häckare. Det har dock varit förhållandevis många personer, 19 st, som bidragit med uppgifter. Sören Larsson och Hans Ek har uppgifter från fyra rutor var. Ruta 11G5a har intensivinventerats.

Köping kommun (Håkan Lernefalk) 79 (60-117)

Totalinventerad. Uppvisar dock den lägsta andelen (7%) rutor med säkra häckare. Uppgifter finns från 14 personer. Arne Eklöv har inventerat 7 rutor, Håkan Lernefalk 6 stycken.

Arboga kommun (Ulf Eriksson) 86 (73-119)

En liten kommun med endast 6 rutor, en av dessa delvis inventerad. En av rutorna 10F/7j måste anses som mycket välinventerad. Samtliga uppgifter från kommunens rutor har lämnats av Ulf Eriksson.

Norbergs kommun (Tommy Lennartsson) 88 (68-117)

15 av kommunens 16 rutor klara. Tillsammans med Hällefors och Sala den kommun som har flest rutor med säkra häckare (93%). Tommy Lennartsson är delaktig i de flesta av rutorna (12 st). Uppgifter finns från ytterligare fem personer, bl.a Kjell Eklund från tre rutor.

Fagersta kommun (Raimo Laurila) 82 (61-102)

14 av kommunens 15 rutor klara. Även andelen rutor med säkra häckare tillfredsställande hög (71%). Uppgifter finns från 7 personer. Raimo Laurila har bidragit med uppgifter från sex rutor, Hans Ek och Eero Kauramäki från varsina fem rutor.

Surahammars kommun (Sören Larsson) 92 (68-116)

16 av kommunens 17 rutor klara. Andelen rutor med säkra häckare ungefär nivå med Nora kommun, 37%. Uppgifter finns från 10 personer. Sex av kommunens rutor har inventerats av Sören Larsson, Björn Westman är delaktig i tre.

Sala kommun (Bo Eriksson) 91 (62-138)

Totalinventerad och välinventerad kommun. En bidragande orsak har bl.a varit tillgången till en aktiv fågelklubb (Sala fågelklubb) på vars möten det varit möjligt att få in kompletterande uppgifter. Uppgifter finns från 13 personer. Bo Eriksson har bidragit med uppgifter från 15 rutor, K-G Källebrink från 8 rutor, Kjell Eklund 6 och Stefan Björklund 5.

Västerås kommun (Per Magnusson) 82 (58-118)

72% av kommunens 47 rutor klara. Trots tillgången till aktiva ornitologer i Västerås Ornitologiska Klubb har det varit svårt att få kommunen fullständigt inventerad. Även andelen säkra häckare i rutorna är påfallande låg (18%). Uppgifter finns från 20 personer. Lars Lindell och Thomas Skoglund har bidragit med uppgifter från vardera 6 rutor, Per Magnusson från 4.

Hallstahammars kommun (Anders Arnell, Per Eriksson) 85 (63-120)

Kommunens 8 rutor klara, två av dessa med över 50% säkra häckare. Uppgifter finns från 8 personer. Thomas Skoglund, Anders R Arnell och Per Eriksson har vardera bidragit med uppgifter från två rutor.

Med reservation för antalet deltagare och hur många rutor som inventerats. Detta gäller samtliga kommuner. Underlaget för uppgifterna är de atlasprotokoll som inlämnats och de uppgifter som där finns om deltagarens namn. Det har knappast varit möjligt att ange samtliga personer som bidragit med uppgifter särskilt gäller detta de rutor som kompletterats i efterhand.

Tabell 2. Västmanlands tio artrikaste rutor (=mer än 116 möjliga häckare).

Ruta	Namn	Kommun	Krit. 2-20	Krit. 10-20	% säker häckning
11G 8f	Sörgårso	Sala	138	72	52
11F 4f	Born	Lindesberg	127	73	57
11G 7f	Axholm	Sala	121	61	50
11G 0f	Strömsholm	Hallstahammars	120	45	37
10F 7j	Jädersbruk	Arboga	119	74	62
11F 4g	Grimsö	Lindesberg	119	62	52
11H 0c	Långholmen	Västerås	118	69	58
10F 9b	Sund	Nora	118	67	56
12G 0d	Karbenning	Norberg	117	71	60
10G 9c	Köping	Köping	117	51	43

Ljungpiparen häckar inom fyra sinsemellan skilda områden i Västmanland. Foto: Lars Jansson.

Artkartorna

Liten prick representerar möjlig häckning (kriterium 2-4), mellanstor prick är trolig häckning (kriterium 5-9) och stor prick säker häckning (kriterium 10-20).

Smålom. Häckar i små skogssjöar och mossjölar. Västlig utbredning, de flesta paren i Hällefors kommun.

Svarthakedopping. Sparsam häckfågel i mindre vegetationsrika sjöar. Saknas i väst.

Sångsvan. Häckar årligen med ett 20-tal par i landskapet, de flesta i Surahammars och Lindesbergs kommuner.

Brun kärrhök. Häckar i vassrika sjöar. Östlig utbredning, de flesta paren i Västerås kommun med 7 häckande par 1985.

Mindre strandpipare. Sparsam häckfågel på steniga sandiga stränder vid invatten, grustag och utfyllnadsmark. Jämnt spridd över hela landskapet.

Ljunpipare. Sparsam häckfågel på mossar. Utbredning i landskapet koncentrerad till fyra områden inom Lindesbergs, Hällefors, Nora och Surahammar/Sala kommuner.

Strömstare. Sällsynt häckfågel vid strida vattendrag med forsar.

Varfågel. Sällsynt häckare i öppen skogsmark, på myrvar och hyggen. De flesta häckfynden från Hällefors kommun. Arten är på expansion söderut i vårt land.

Stenknäck. Utanför Mälaronrådet sällsynt under häckningstid.

Steglits. En tydlig sydöstlig utbredning i landskapet.

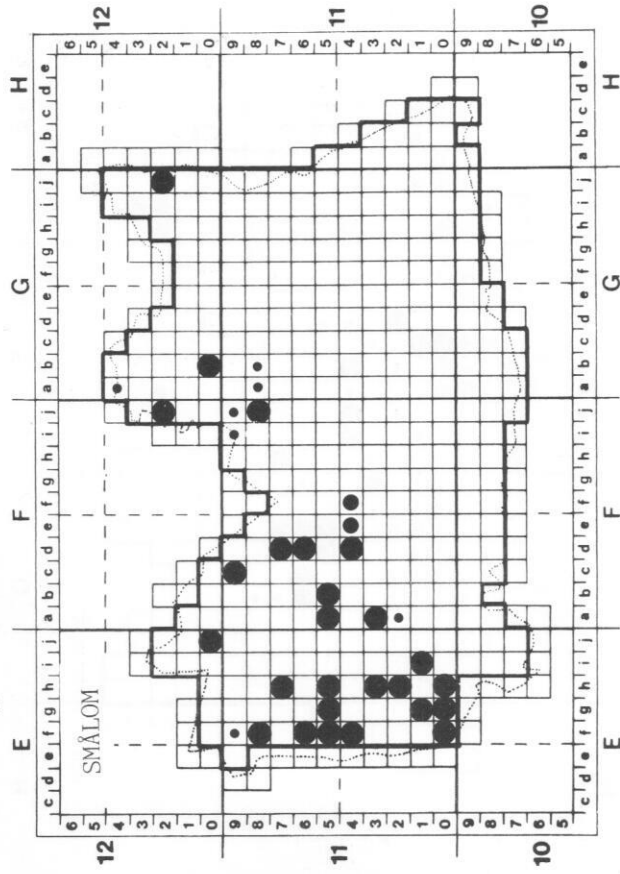
Gråsiska. Häckar sällsynt, fynden koncentrerade till ett område i Hällefors och Ljusnarsbergs kommuner.

Atlasboken klar 1988?

De fortsatta planerna är att under detta år få fram rikskartor för alla arter. Sedan skall texterna skrivas. Tryckning våren 1988 vilket innebär att boken ligger på diskarna detta år. Vi håller alla tummarna för att den tidplanen verkligen håller.

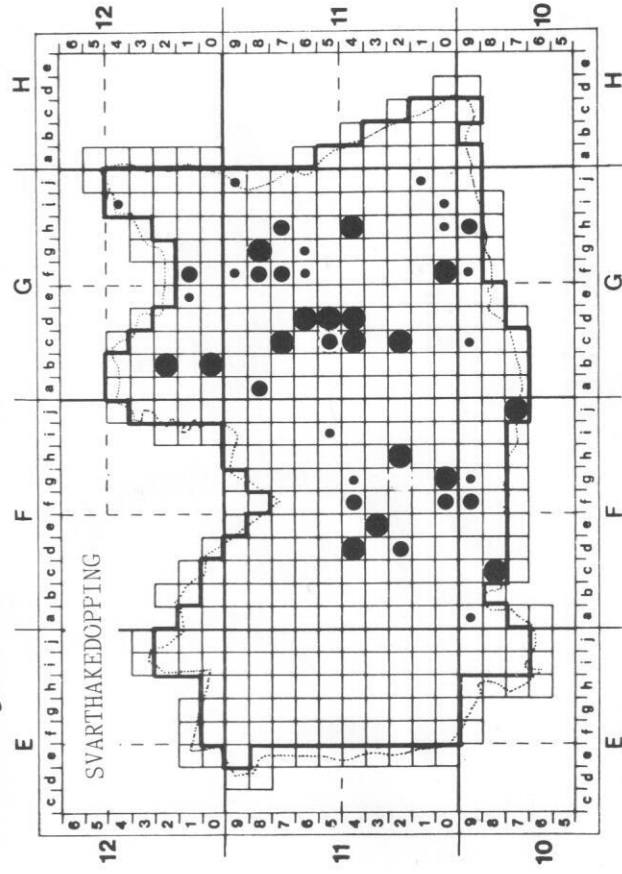
Svensk Fågelatlas Västmanland

Rikets nät 5x5 km

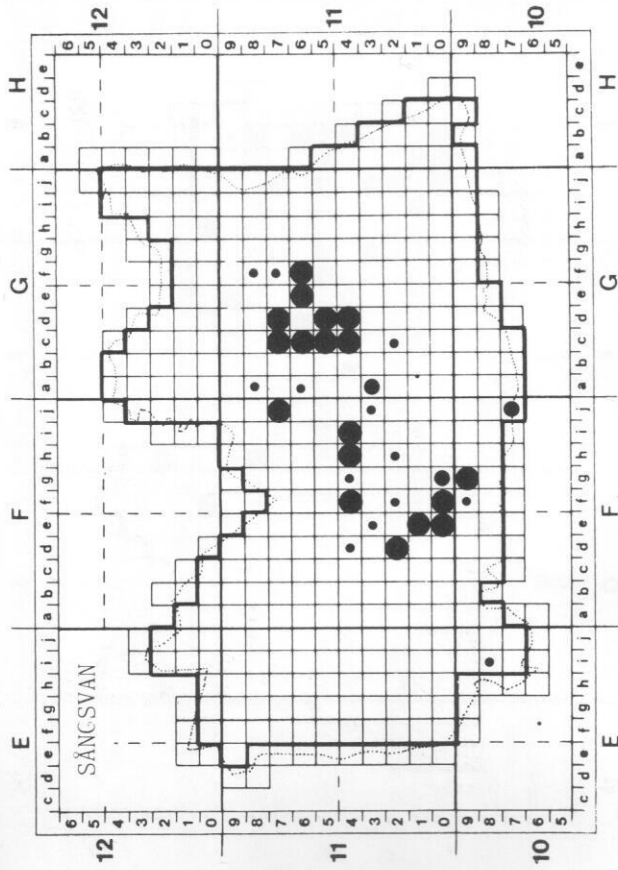
Svensk Fågelatlas Västmanland

Rikets nät 5x5 km

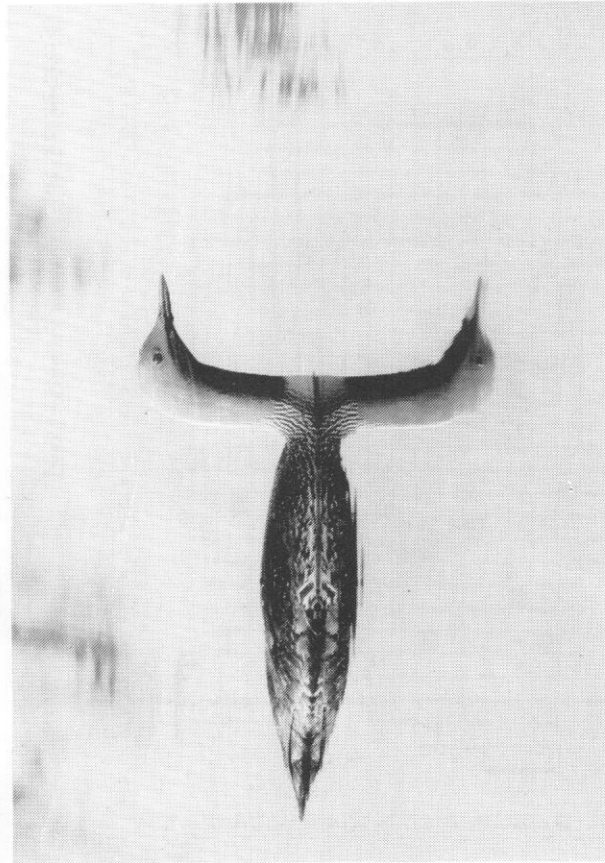
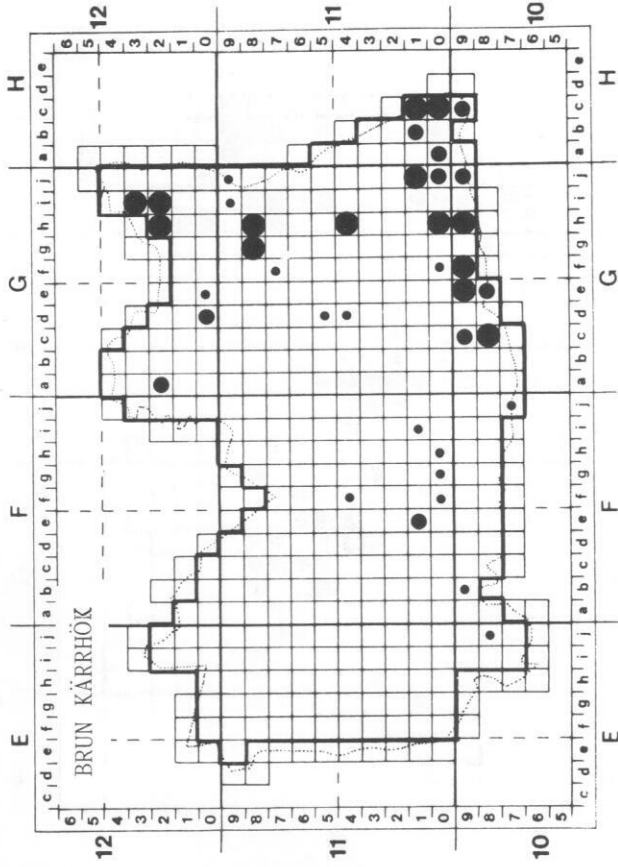
Svensk Fågelatlas Västmanland

Rikets nät 5x5 km

Svensk Fågelatlas Västmanland

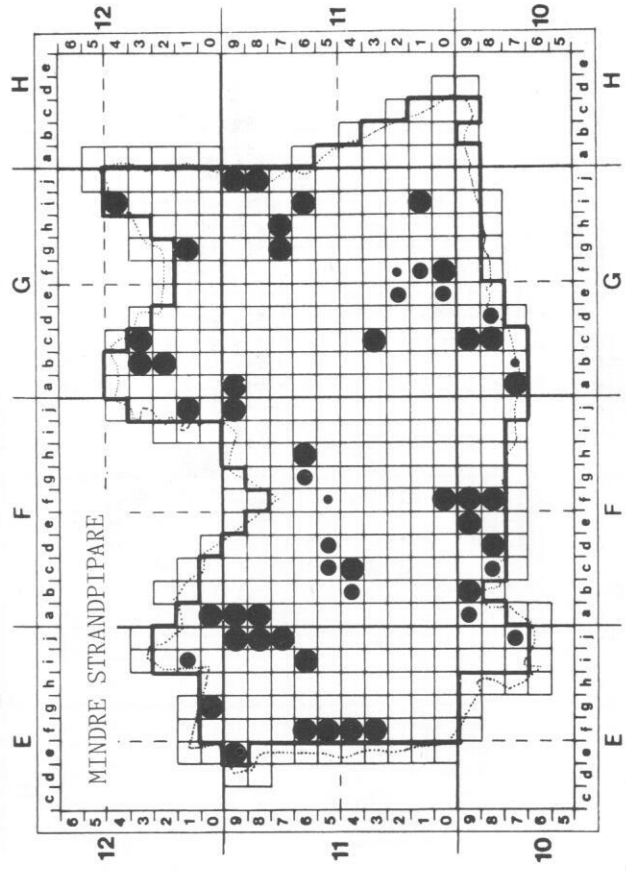
Rikets nät 5x5 km

Tyngdpunkten i smålommens utbredningsområde ligger i västligaste Västmanland. Foto: Lars Jansson.

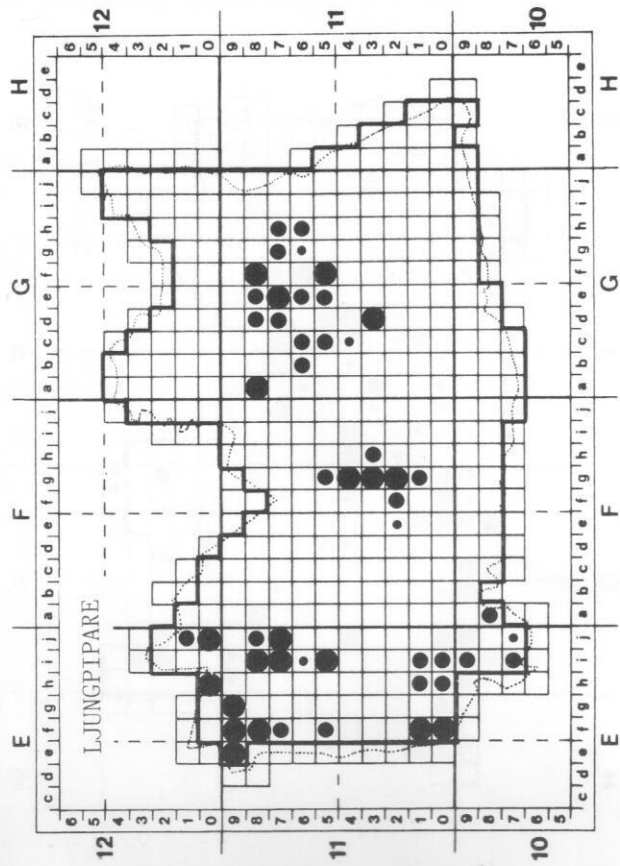
Svensk Fågelatlas Västmanland

Rikets nät 5x5 km

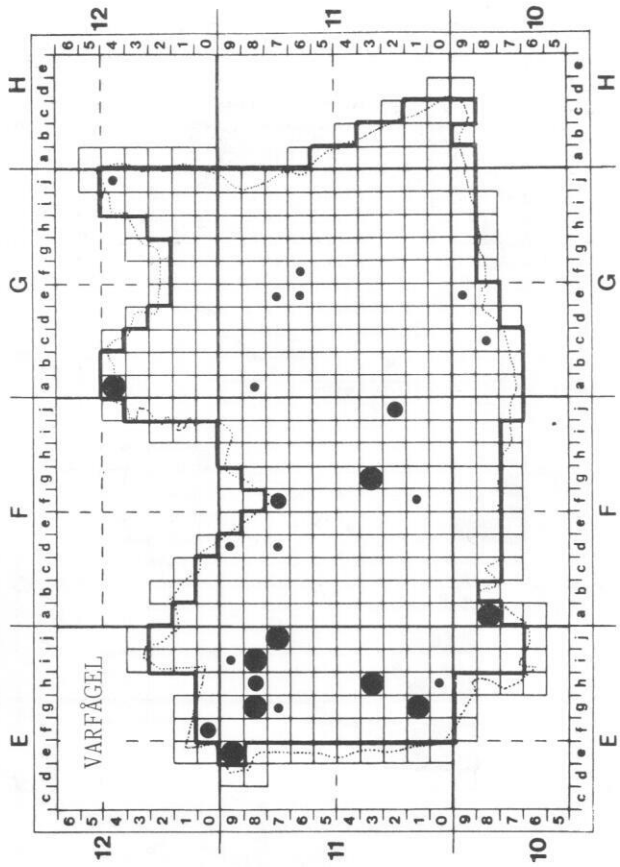
Svensk Fågelatlas Västmanland

Rikets nät 5x5 km

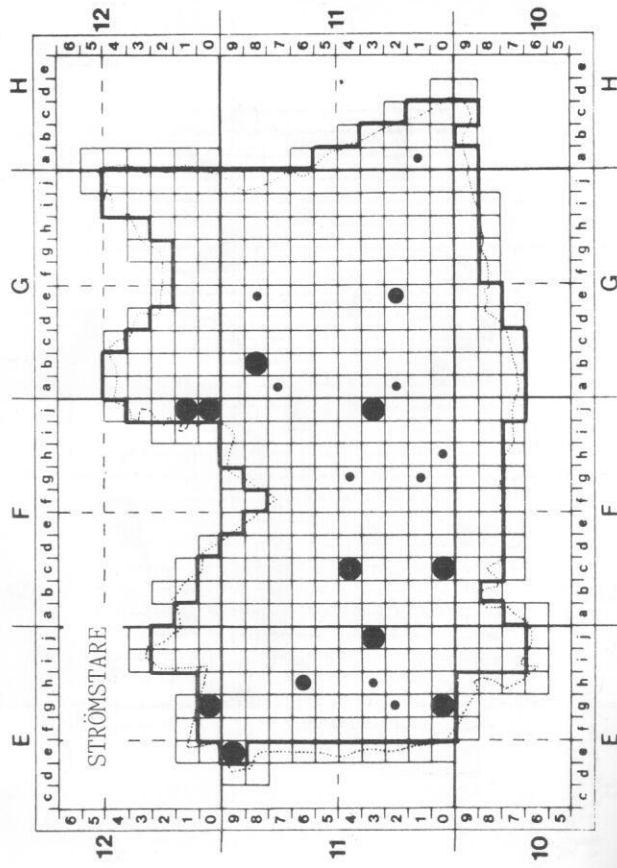
Svensk Fågelatlas Västmanland

Rikets nät 5x5 km

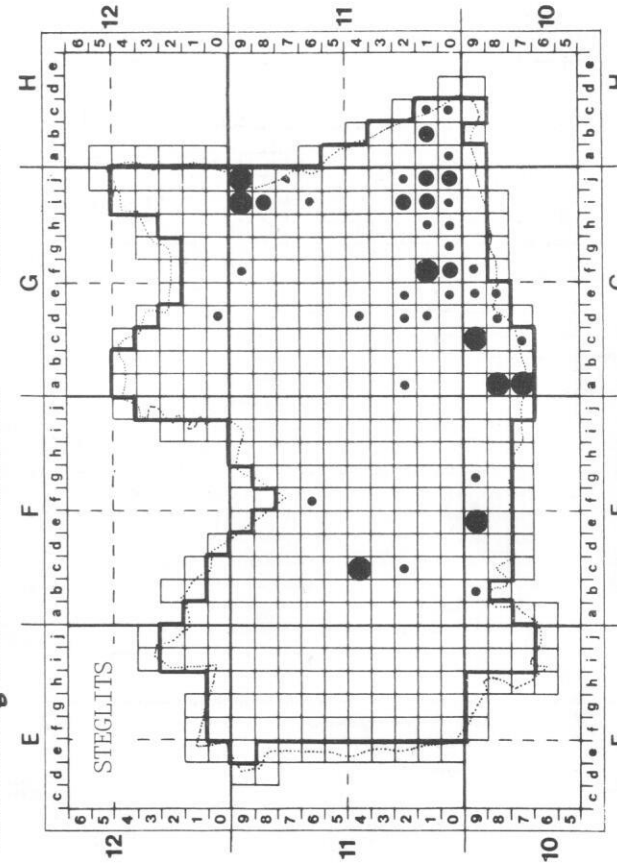
Svensk Fågelatlas Västmanland

Rikets nät 5x5 km

Svensk Fågelatlas Västmanland

Rikets nät 5x5 km

Figur 3.

Svensk Fågelatlas

Sören Svensson, Zoologiska institutionen
Helgonavägen 3-5, 223 62 Lund
Tel: 046/14 30 70 (inst), 046/530 18 (bost)

INVENTERARE

Namn:
Ekonomisk kartan: Landsk:

Atlasrutans beteckning enligt Rikets koordinatnät. Anges med siffror och bokstaver för rutans lodräta resp. vågräta avgränsning. Identiskt med Ekon. kartbladets beteckning. Ex: L2F Jg

ATLASRUTA 5x5 km

Namn enligt Ekon. kartan: Landsk:

Län:
Län:
Län:

UTFÖRDA INVENTERINGAR

Nr	Datum	Start kl.	Slut kl.	Tid	tim	min
1				t	m	
2				t	m	
3				t	m	
4				t	m	
5				t	m	
6				t	m	
7				t	m	
8				t	m	

Sammanlagd inventeringstid tim min

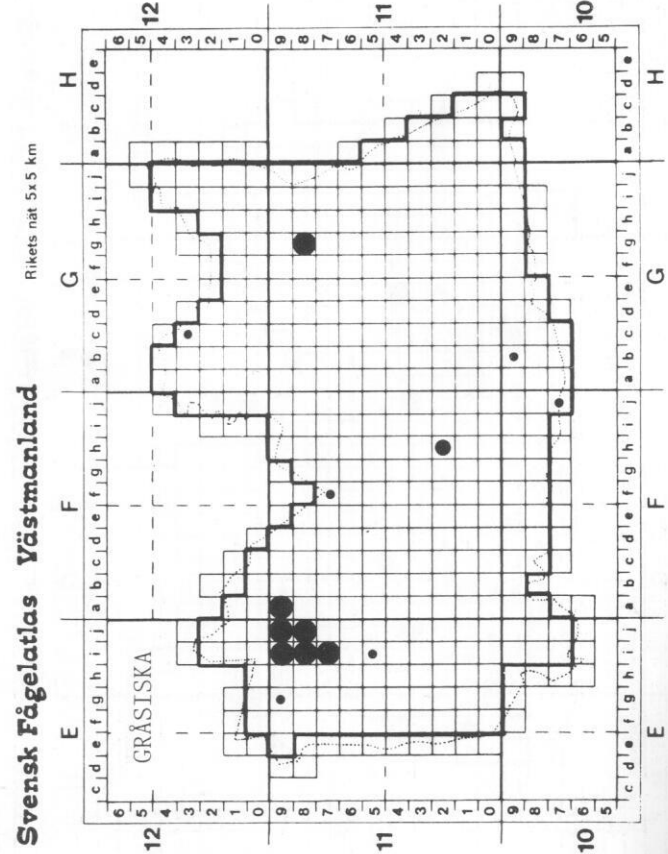
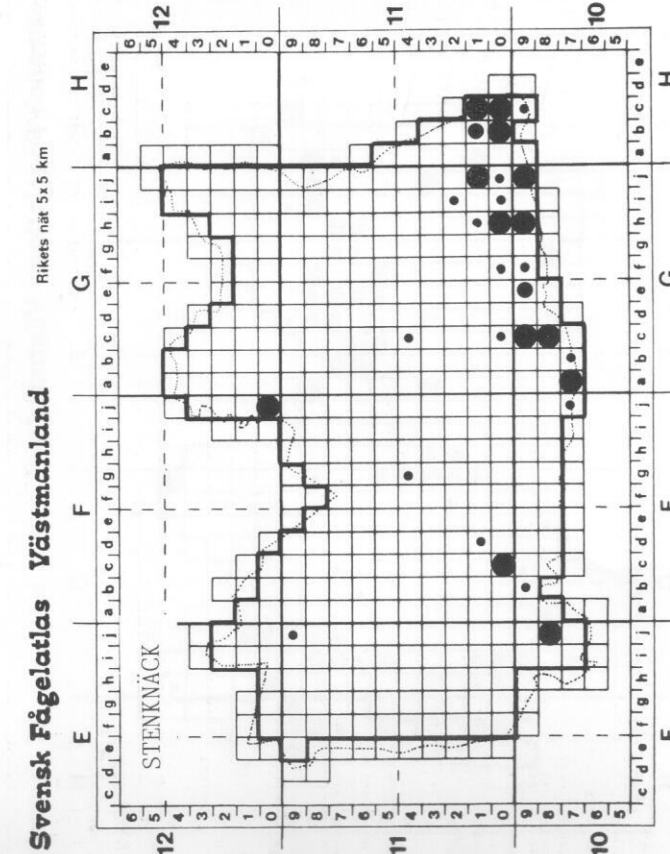
LÅS INSTRUKTIONERNA NOGA

TÄCKNING AV RUTAN = God (helinventerad). = Bristande (väsentl delar oinvent). = Tillf besök

NOTERING

11. Avledningsbeteende, spelar skadat
12. Använt bo påträffat
13. Nyligen flygga ungar
14. Ad in/ut, till/från bo på sätt som visar att boet är bebott (höga bon, bonhåll, otillgängliga bon)
15. Ad med ekskrementmärkar
16. Ad med föda åt ungar
17. Aggatal påträffade
18. Bo där ad sett/ruvande
19. Aggatal påträffat
20. Bo där agg el ungar setts utbäddande av behål

TOTAL-LISTA
Högsta indicie för varje art på alla 324 rutorna

Nr	Art	Indic	Nr	Art	Indic	Nr	Art	Indic
001	Storlom	20	033	Sädgås	20	065	Fasan	20
002	Smålom	20	034	Kanadagås	20	066	Trana	20
003	Skäggdopping	20	035	Knölsvan	20	067	Vattenrall	20
004	Gråhakedopp	5	036	Sångsvan	20	068	Småfl sumph	5
005	Svarthake	20	037	Kungsvörn	2*	069	Dvärgsumphöna	5
006	Svartthals	20	038	S skrikörn	20	070	Mindre sumph	5
007	Smädopping	20	039	Ormvrak	20	071	Kornknarr	5
008	Storskarv	20	040	Fjällvråk	20	072	Rörhöna	20
009	Häger	20	041	Sparvhök	20	073	Sothöna	20
010	Rördrom	5	042	Duvhök	20	074	Strandskata	20
011	Svart stork	20	043	Duvalhök	20	075	Tofsvipa	20
012	Gräsand	20	044	Brun glada	2*	076	S strandpip	4
013	Kricka	20	045	Havsörn	2*	077	M strandpip	20
014	Ärta	13	046	Bivrak	20	078	Svartb strand	20
015	Snatterand	2	047	Brun kärnhök	16	079	Fjällpipare	20
016	Bläsand	16	048	Blå kärnhök	6	080	Ljungpipare	20
017	Stjartand	13	049	Stäpphök	2*	081	Roskari	1
018	Skedand	13	050	Ängshök	2*	082	Enkelbeckasin	20
019	Bergand	20	051	Fiskgjuse	20	083	Dubbelbeckasin	20
020	Vigg	20	052	Lärkfalk	20	084	Dvärgbeckasin	5
021	Brunand	20	053	Pilgrimsfalk	1*	085	Morkulla	20
022	Knipa	20	054	Jaktfalk	5	086	Storspov	20
023	Alfågel	20	055	Stenfalk	5	087	Småspov	8
024	Svärta	20	056	Aftonfalk	1	088	Rödspov	5
025	Sjöorre	20	057	Tornfalk	20	089	Myrspov	*
026	Ejder	20	058	Dalripa	20	090	Skogsnäppa	20
027	Småskrake	20	059	Fjällripa	20	091	Grönbena	20
028	Storskrake	20	060	Orre	20	092	Drillsnäppa	20
029	Salskrake	2	061	Tjäder	20	093	Rödbena	20
030	Gravand	20	062	Järpe	20	094	Svartsnäppa	20
031	Grågås	13	063	Rapphöna	20	095	Gluttsnäppa	8
032	Fjällgås	13	064	Vaktel	13	096	Skärsnäppa	20

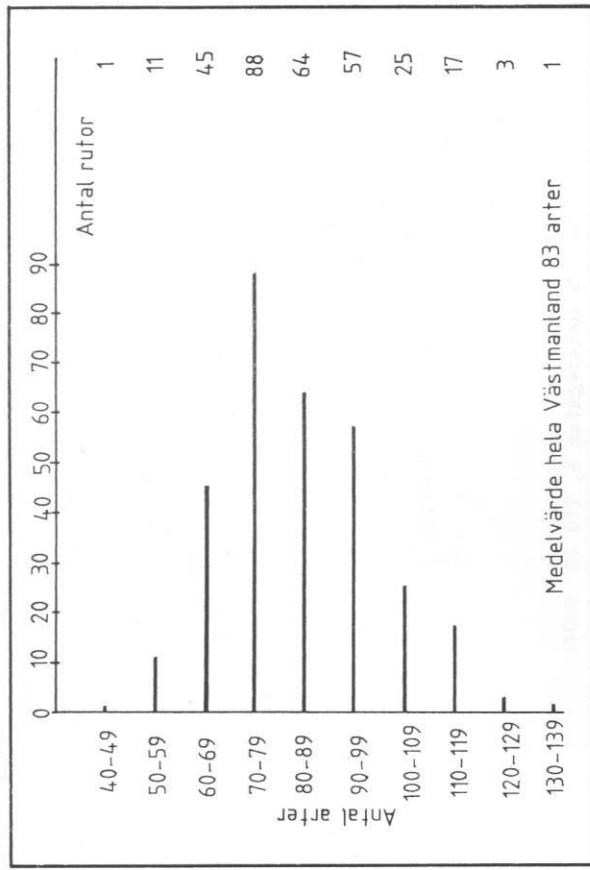
Nr	Art	Indic	Nr	Art	Indic	Nr	Art	Indic
097	Mosnäppa		151	Spillkräka	20	205	Trädgårdssång	20
098	Kärnsnäppa	5	152	Götyta	20	206	Törnsångare	20
099	Myrnäppa		153	Tofslärka		207	Ärtsångare	20
100	Brushane	20	154	Trärlärka	16	208	Lövsångare	20
101	Skärfläcka		155	Sånglärka	20	209	Gransångare	16
102	Smaln simsn		156	Berglärka	20	210	Grönsångare	20
103	Fjälllabb		157	Ladusvala	20	211	Lundsångare	20
104	Labb		158	Hussvala	20	212	Nordsångare	20
105	Havstrut	13	159	Backsvala	20	213	Kungsfågel	20
106	Silltrut	1	160	Sommargylling	5	214	Grå flugsn	20
107	Grätrut	20	161	Korp	20	215	Sv-vit flugsn	20
108	Fiskmås	20	162	Kräka	20	216	Halsbandsflug	18
109	Dvärgmås	4	163	Råka	20	217	Mindre flugsn	16
110	Skratmås	20	164	Kaja	20	218	Järnsparv	20
111	Tretålig mås		165	Skata	20	219	Ångsoplärka	20
112	Svarttärna	20	166	Nötkräka	19	220	Fältpiplärka	20
113	Skräntärna	1	167	Nötskrika	20	221	Trädpiplärka	20
114	Fisktärna	20	168	Lavskrika	20	222	Röastr pipl	20
115	Silvertärna		169	Stjårtmes	20	223	Skärpiplärka	20
116	Smätärna		170	Talgoxe	20	224	Sädesärta	4
117	Kentsk tärna		171	Blämes	20	225	Grärla	20
118	Tordmule		172	Svartmes	20	226	Gulärta	20
119	Sillgrissla		173	Tofsmes	20	227	Sidensvans	4
120	Tobisgrissla		174	Lappmes	20	228	Varfågel	20
121	Lunnefågel		175	Entita	20	229	Törnskata	20
122	Tamduva	20	176	Tallita	20	230	Stare	20
123	Skogsduva	20	177	Nötväcka	20	231	Stenknäck	20
124	Ringduva	20	178	Pungmes	20	232	Grönfink	20
125	Turturduva	2	179	Trädkrypare	20	233	Steglits	20
126	Turkdüva	20	180	Strömstare	19	234	Grönsiska	20
127	Gök	20	181	Gärdsmyg	20	235	Hämpling	20
128	Tornuggla	*	182	Dubbeltrast	20	236	Gräsiska	20
129	Bergu	*	183	Björktrast	20	237	Snösiska	20
130	Fjälluggla		184	Taltrast	20	238	Vinterhämpl	20
131	Hökuggla	20	185	Rödvingetrast	20	239	Gulhämpling	20
132	Sparvuggla	20	186	Ringtrast	20	240	Domherre	20
133	Kattuggla	20	187	Koltrast	20	241	Rosenfink	20
134	Slaguggla	20	188	Stenskvätta	20	242	Talbit	20
135	Lappuggla	*	189	Buskskvätta	20	243	M korsnäbb	20
136	Hornuggla	20	190	Svart rödstj	20	244	S korsnäbb	20
137	Jorduggla	13	191	Rödstjärt	20	245	Korsnäbb sp	20
138	Päruggla	20	192	Näktergal	13	246	Bändelkosnäbb	20
139	Nattsikarra	20	193	Blåhake	2	247	Bofink	20
140	Tornsvala	20	194	Rödhake	20	248	Bergfink	16
141	Kungsfiskare	16	195	Skägmes	20	249	Gulsparv	20
142	Blåkräka		196	Gråhopsång	13	250	Kornsparv	20
143	Härfågel	2	197	Flodsångare	13	251	Ortolansparv	20
144	Gröngöling	20	198	Trastsångare	10	252	Videsparv	5
145	Gråspett	3	199	Rörsångare	20	253	Dvärgsparv	20
146	S hackspett	20	200	Kärnsångare	12	254	Sävsparv	20
147	Vitr hacksp	20	201	Sävsångare	20	255	Lappsparv	20
148	M hackspett	20	202	Härmsångare	20	256	Snösparv	20
149	Mellanspett		203	Svarthätta	20	257	Gråsparv	20
150	Tret hacksp	20	204	Höksångare	4	258	Pilfink	20

Raser	Indic	F	H
259	Gulfoot grätrut		
260	Svart kräka		
261	Kont stjårtmes		
262	Sydl gulärta		
263	Nordl gulärta		

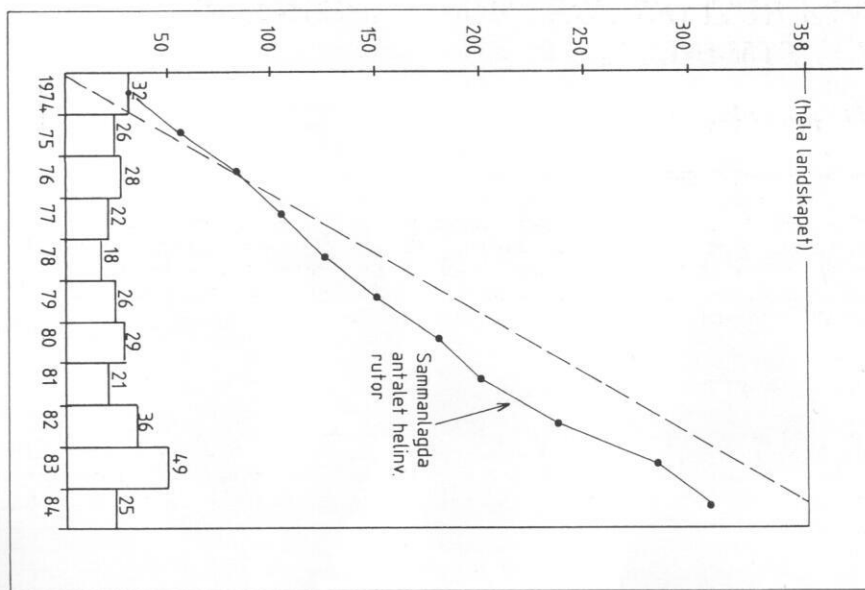
* Arter med asterisk skall rapporteras separat. Sprid inte kännedom om dessa arters förekomst i onödan.

Högsta häckningsindiciet i Västmanland för gråspett blev "sjungande hane eller andra häckningslåten" (=nr 3).
Foto: Gustaf Eriksson.

Medelvärde hela Västmanland 83 arter

Figur 4. Frekvensdiagram indelat i klasser om tio arter, visande antalet rutor i respektive klass. Antalet arter i varje ruta med kriterium 2-20 är medtaget.

Litteratur

Atlasprojektet har regelbundet presenterats i denna skrift. Samtliga rapporter listas nedan:

- Lindell, Lars 1974. Meddelanden från VOF. 5:1:21-22
- 1975. Medd. från VOF 6:11-13
 - 1975. Medd. från VOF 6:33-38
 - 1977 Fåglar i Västmanland 8:1-7
 - 1978 FiV 9:4-5

Malmstigen J-E 1979. FiV 10:8-13

- 1980 FiV 11:15-17
- 1981 FiV 12:22-27
- 1982 FiV 13:22-25
- 1983 FiV 14:30-33
- 1985 FiV 16:27-29
- 1986 Svensk fågelatlas i Lindesbergs kommun 1974-1985. Pandion 2:32-34

Jan-Erik Malmstigen, Skomakaregatan 6, 710 40 FRÖVI